

**PENGETAHUAN DAN PENGHAYATAN
MUSEUM CUTTAMANI : KAJIAN KHUSUS
DI KELAS PINGGIRAN SEBAGA MAHASISWA
TAHAP AL-QUR'AN NEGERI TERENGGANU**

DAUD ISMAIL

**SARJANA SAINS
KOLEJ UNIVERSITI SAINS DAN TEKNOLOGI MALAYSIA**

2003

**PENGETAHUAN DAN PENGHAYATAN
MUSHAF ^C*UTHMĀNĪ*: KAJIAN KHUSUS
DI KELAS PENGAJIAN SEMASA MAAHAD
TAHFIZ AL-QUR'ĀN NEGERI TERENGGANU**

DAUD ISMAIL

**SARJANA SAINS
KOLEJ UNIVERSITI SAINS DAN TEKNOLOGI MALAYSIA**

2003

1100053966

**PENGETAHUAN DAN PENGHAYATAN
MUSHAF ^CUTHMĀNĪ: KAJIAN KHUSUS
DI KELAS PENGAJIAN SEMASA MAAHAD
TAHFIZ AL-QUR'AN NEGERI TERENGGANU**

DAUD ISMAIL

**Tesis Yang Dikemukakan Sebagai Memenuhi Keperluan Untuk
Ijazah Sarjana Sains di Fakulti Pengurusan dan Ekonomi
Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia**

Ogos 2003

Abstrak tesis yang dikemukakan kepada Senat Kolej Universiti Sains dan Teknologi
Malaysia sebagai permohonan keperluan untuk ijazah Sarjana Sains

PENGETAHUAN DAN PENGHAYATAN
MUSYAF 'ULUMUHI KAJIAN KHUSUS
DI KELAS PENGAJIAN SEMAYA MAJLIS
TAFHIZ AL-QUR'AN NEGERI TERENGGANU

DAUD ISMAIL

Ogos 2001

Pencapaian : Anwar Ab. Rahiman, Ph.D.

Uji : Wan Ibrahim Wan Ahmad, Ph.D.
Fahid Hj. Adina, Ph.D.

Teknik : Pengurusan *Didedikasikan hasil kajian ini*

khas untuk nenenda tersayang,

Hajjah Tokteh Binti Hj. Samah

yang tidak sempat menyaksikan kejayaan ini.

Malaysia ialah negara yang mengamalkan ajaran Islam. Pengajaran al-Qur'an dan
kitab-kitab lain juga merupakan salah satu aspek yang penting di
dalam masyarakat Islam negara ini. Oleh itu, mahasiswa seperti ini telah untuk
menyuarakan konsep pengetahuan dan penghayatan Musyaf 'Ulumuhi di kalangan
masyarakat Islam Negeri Terengganu, khususnya di kalangan murid-murid kelas
Pengajian Semaya Majelis Tafhiz al-Qur'an Negeri Terengganu. Selain itu, kajian
ini dilakukan untuk mengenal pasti perkaitan di antara ciri latar belakang dengan
tahap pengetahuan dan penghayatan Musyaf 'Ulumuhi di kalangan murid-murid
tersebut. Kajian ini juga cuba menyorotkan implikasi hasil kajian, serta menggariskan
beberapa cadangan yang dapat membantu usaha penguatkuasaan dan
penghayatan Musyaf 'Ulumuhi di kalangan masyarakat Islam negara ini.

Senarai 115 orang daripada 150 orang murid Jawatan Kolej Pengajian
Sains di Majelis Tafhiz al-Qur'an Negeri Terengganu, yang terdiri daripada
pelbagai kaum, etnik, pendidikan, tahap pendidikan, tahap pekerjaan dan

Abstrak tesis yang dikemukakan kepada Senat Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia sebagai memenuhi keperluan untuk ijazah Sarjana Sains

**PENGETAHUAN DAN PENGHAYATAN
MUSHAF [‘]*UTHMĀNI*: KAJIAN KHUSUS
DI KELAS PENGAJIAN SEMASA MAAHAD
TAHFIZ AL-QUR’AN NEGERI TERENGGANU**

DAUD ISMAIL

Ogos 2003

Pengerusi : Asyraf Ab. Rahman, Ph.D.

**Ahli : Wan Ibrahim Wan Ahmad, Ph.D.
Fadzli Hj. Adam, Ph.D.**

Fakulti : Pengurusan dan Ekonomi

Malaysia ialah negara yang mengambil berat terhadap penjagaan al-Qur’an, dan telah sekian lama berusaha agar al-Qur’ān *Mushaf* [‘]*Uthmani* diguna pakai di kalangan masyarakat Islam negara ini. Oleh itu, matlamat kajian ini ialah untuk mengukur tahap pengetahuan dan penghayatan *Mushaf* [‘]*Uthmani* di kalangan masyarakat Islam Negeri Terengganu, khususnya di kalangan murid-murid Kelas Pengajian Semasa Maahad Tahfiz al-Qur’an Negeri Terengganu. Selain itu, kajian ini dilakukan untuk mengenal pasti perkaitan di antara ciri latar belakang dengan tahap pengetahuan dan penghayatan *Mushaf* [‘]*Uthmani* di kalangan murid-murid tersebut. Kajian ini juga cuba menimbulkan implikasi hasil kajian, serta mengajukan beberapa cadangan yang dapat membantu usaha penjanaan pengetahuan dan penghayatan *Mushaf* [‘]*Uthmani* di kalangan masyarakat Islam negara ini.

Seramai 165 orang daripada 250 orang murid dewasa Kelas Pengajian Semasa di Maahad Tahfiz al-Qur’an Negeri Terengganu, yang terdiri daripada pelbagai umur, status perkahwinan, tahap pendidikan, status pekerjaan dan

pendapatan, telah dipilih secara rawak mudah sebagai responden kajian. Data kuantitatif dan kualitatif dikumpul melalui teknik temu bual, pemerhatian ikut serta dan ujian bacaan serta dianalisis dengan menggunakan statistik deskriptif. Hasil kajian secara keseluruhan, menunjukkan tahap pengetahuan dan penghayatan *Mushaf ‘Uthmani* di kalangan responden kajian adalah sederhana tinggi, iaitu merupakan satu tahap yang tidak boleh dibanggakan. Analisis menunjukkan tahap pendidikan dan pendapatan mempunyai hubungan yang signifikan dengan tahap pengetahuan dan penghayatan *Mushaf ‘Uthmani*.

Oleh yang demikian, kajian ini mendapati pendidikan dan pendapatan, dilihat sebagai faktor penyumbang terpenting kepada proses peningkatan tahap pengetahuan dan penghayatan *Mushaf ‘Uthmani* di kalangan masyarakat Islam Terengganu, khususnya di kalangan murid-murid Kelas Pengajian Semasa Maahad Tahfiz al-Qur’an Negeri Terengganu.

Abstract of thesis presented to the Senate of Kolej Universiti Sains dan Teknologi
Malaysia in fulfilment of the requirement for the degree of Master of Science

**KNOWLEDGE AND PRACTICE OF *MUŞHAF*^c*UTHMANĪ*: A SPECIFIC
STUDY AT *PENGAJIAN SEMASA* CLASSES OF MAAHAD TAHFIZ
AL-QUR'AN NEGERI TERENGGANU**

DAUD BIN ISMAIL

OGOS 2003

Chairperson : Asyraf Hj Ab Rahman, Ph.D.

Member : Wan Ibrahim Wan Ahmad, Ph.D.
Fadzli Hj Adam, Ph.D.

Faculty : Management and Economics

Malaysia is one of the countries that lay emphasis on preserving the Holy Qur'an and have been striving towards ensuring that the Qur'an *Muṣḥaf*^c*Uthmanī* edition is fully utilised by Muslim community of this country. Therefore, the objective of this study is to measure the level of understanding (knowledge) and practice amongst the Muslim community in Terengganu specifically those students from *Pengajian Semasa* Classes of Maahad Tahfiz al-Qur'an Negeri Terengganu. In addition, the study is trying to identify the relationship between some background factors with the level of understanding (knowledge) and practice amongst those students. The study will also highlight several implications and pose some suggestions which are helpful in the effort of ensuring the effectiveness of understanding and practicing *Muṣḥaf*^c*Uthmanī* amongst Muslim community of this country as a whole.

165 students from *Pengajian Semasa* Classes of Maahad Tahfiz al-Qur'an Terengganu were selected randomly as respondents. These students came from different ages, marital status, educational background, working and income status.

Quantitative and qualitative data are gathered through interview, observation and Qur'anic recitation test techniques. The data are then analysed by using descriptive statistics. Research findings show that the knowledge level and practice amongst the respondents are moderately high. The analysis also indicate that the education level and the income status have had a significant relation with respondents' understanding (knowledge) and practice of the *Mushaf^cUthmani*.

This study has therefore identified that education and income status are the main contributing factors towards enhancing knowledge level and practice of *Mushaf^cUthmani* amongst the Muslim community in Terengganu, specifically the students from *Pengajian Semasa* Classes of Maahad Tahfiz al-Qur'an Negeri Terengganu.